

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	11XCdo/200/2016
Identifikačné číslo spisu:	6812206157
Dátum vydania rozhodnutia:	07.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6812206157.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu škody a nemajetkovú ujmu, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4 C 161/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. augusta 2014, sp. zn. 13 Co 129/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. augusta 2014, sp. zn. 13 Co 129/2014, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 17. apríla 2013, č. k. 4 C 161/2012 - 34, uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 Eur podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 12. augusta 2014, sp. zn. 13 Co 129/2014, odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané odmietol v zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo žalobkyni doručené 13. júna 2013, žalobkyňa podala odvolanie osobne na súde prvej inštancie dňa 1. júla 2013, pričom posledným dňom na podanie odvolania bol 28. jún 2013, žalobkyňa teda podala odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej 15 - dňovej lehoty.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p.), a to

z dôvodu, že odvolanie podala včas. Odvolanie nebolo podané na súde prvej inštancie osobne do podateľne, ako to vo svojom rozhodnutí uviedol odvolací súd, ale žalobkyňa ho odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., IČO : 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Čikkerova č. 2, ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako Slovenskej pošty, a.s. Tejto spoločnosti odovzdala odvolanie dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď lehota na podanie odvolania ešte márne neuplynula (ustanovenie § 57 ods. 3 O. s. p.). Označená doručovateľská spoločnosť mala povinnosť podanie doručiť adresátovi, preto bola lehota na podanie odvolania zachovaná. K dovolaniu žalobkyňa pripojila aj doklad o odovzdaní zásielky na prepravu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní [ustanovenie § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolania podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ustanovenie § 443 C. s. p.) skúmal, či uvedené dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

5. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a podmienky prípustnosti dovolania posudzoval podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa ustanovení § 236, § 237 a § 239 O. s. p. v znení účinnom do 31. decembra 2014.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (ustanovenie § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenskostí na zaujatie stanoviska (ustanovenie § 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa ustanovenia § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

7. Žalobkyňa dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť.

8. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne podľa ustanovenia § 239 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa ustanovenia § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. žalobkyňa nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto z týchto ustanovení prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

9. S prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p.).

10. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

11. Podľa ustanovenia § 204 ods. 1 O. s. p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

12. Podľa ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

13. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené 13. júna 2013. Posledným dňom 15 - dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 tak, ako to vo svojom rozhodnutí konštatoval aj odvolací súd, pričom táto skutočnosť ani nebola sporná.

15. Z podacej pečiatky Okresného súdu Revúca, nachádzajúcej sa na podanom odvolaní žalobkyne, je zjavné, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorení podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu „Detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943,“ o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu), súčasne vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči predmetnému uzneseniu odovzdala na jeho doručenie Okresnému súdu Revúca doručovateľskej spoločnosti dňa 28. júna 2013, t.j. posledný deň 15 - dňovej odvolacej lehoty.

16. Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. však bolo potrebné zaoberať sa ešte aj otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie žalobkyňou odovzdané na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť.“

17. Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (ustanovenie § 42 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd (ustanovenie § 218 ods. 2 O. s. p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (ustanovenie § 250m ods. 2 O. s. p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a podobne, a napokon aj pošta, čo je zjavné aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (napríklad V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

18. Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb, definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky, a to vybrané a distribúcia poštovej zásielky, vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom), respektíve na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom). Konanie o registrácii, t.j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby, do registra poštových podnikov, upravuje zákon v ustanoveniach § 19 až § 22.

19. Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje a ktorý je sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle. Podľa registra poštových podnikov je spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o., ktorej žalobkyňa pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania odovzdala (okrem iných zásielok) predmetné podanie - odvolanie na jeho doručenie, zaradená do zoznamu poštových podnikov poskytujúcich poštové služby s dátumom registrácie 30. apríla 2012, a preto ju treba považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p.

20. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodne namietala, že odvolací súd jej rozhodnutím, ktorým odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, odňal možnosť konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p.).

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 449 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 450 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolací súd zrušil rozhodnutie a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (ustanovenie § 453 ods. 3 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.